

Sobreviure a Bilbao gràcies a les prestacions socials

La capital biscaïna destina el 8'43% del seu pressupost a l'Àrea d'Acció Social, i 12.000 famílies arriben a final de mes perquè reben la renda bàsica més generosa de l'Estat.

Per Eduard Mas, periodista.

La Glòria és colombiana, de la caòtica Bogotà. Té 33 anys, és soltera i mare d'una nena de somriure crònic que de tant en tant deixa anar alguna paraula en euskera. Va arribar a Bilbao el 2005 i des d'aleshores ha treballat en un restaurant xinès, en un parell de bars, en una botiga de roba barata, netejant cases... Actualment cuida un bilbaí octogenari unes quantes hores al dia, però no arriba al salari mínim interprofessional. Tot i això, la Glòria sobreviu sense gaires penúries mentre practica informàtica gratuïtament i busca un lloc de treball ben remunerat. Com s'ho fa?

A Bilbao, la renda bàsica és l'estrella d'un ampli ventall de prestacions socials.

L'ajuntament de la capital biscaïna gestiona —conjuntament amb la Diputació de Biscaia— les ajudes especials per a la inserció.

Ara farà dos anys, aquesta colombiana de pell morena va acudir al Departament d'Acció Social de l'Ajuntament de Bilbao per informar-se de possibles ajudes. En concret, de la renda bàsica: una prestació econòmica periòdica dirigida a cobrir les necessitats d'aquelles persones que no compten amb els recursos econòmics suficients per fer front a les necessitats bàsiques. És el cas de la Glòria, que també complia amb els altres requisits necessaris: tenia més de 23 anys, estava empadronada a la capital biscaïna des de feia més de 12 mesos i, a més, feia més d'un any que

havia constituït una unitat de convivència. El consistori va tramitar la sol·licitud, la Diputació Foral de Biscaia va concedir la prestació i, gràcies a la renda bàsica, la Glòria ingressa 791 euros a final de mes.

Sobreviu gràcies a les ajudes socials. I no és, ni de bon tros, l'única.

L'Olatz va néixer a Gernika ara fa 45 anys. Viu sola i no treballa. La renda bàsica li assegura 616 euros a final de mes. La Maria s'apropa amb

El Govern basc, gràcies a l'autonomia fiscal i als recursos que li atorga el concert econòmic va posar en marxa la renda bàsica el 1989, i el 2002 hi va afegir una particularitat: tots els sol·licitants de menys de 65 anys signen un conveni d'inserció laboral.

Euskadi és la comunitat autònoma de l'Estat espanyol amb més ajudes; la renda bàsica garanteix uns ingressos equivalents al 88% del salari mínim interprofessional: 616 euros per a una unitat de convivència d'una persona, 791 per a les de dues, 861 per a les de tres membres i 875 euros per a les de quatre persones o més.

alegria i bona salut a la setantena. Passa les jornades al barri bilbaí de Begoña. La seva pensió no arribaria ni de lluny als 700 euros, però d'aquí a uns mesos hi arribarà gràcies a la renda bàsica.

La Glòria, l'Olatz i la Maria exemplifiquen el receptor tipus d'aquesta ajuda social al País Basc: dona sense parella i amb fills petits, persones immigrants —tres de cada deu beneficiaris de la renda bàsica provenen d'altres països— i persones grans que complementen unes pensions irrisòries. El Govern basc, gràcies a l'autonomia fiscal i als

recursos que li atorga el concert econòmic —el model de finançament que li permet regular, gestionar i recaptar tots els impostos pagats pels ciutadans de la comunitat—, va posar en marxa la renda bàsica el 1989, i el 2002 hi va afegir una particularitat: tots els sol·licitants de menys de 65 anys signen un conveni d'inserció laboral. Pel que fa a les quantitats, la renda mínima d'ajuda social és competència de les comunitats autònomes i, per tant, les diferències són significatives. Euskadi és la comunitat amb més ajudes; la renda bàsica garanteix uns

Ricardo Barkala, regidor delegat de l'Àrea d'Acció Social de l'Ajuntament de Bilbao.

ingressos equivalents al 88% del salari mínim interprofessional: 616 euros per a una unitat de convivència d'una persona, 791 per a les de dues, 861 per a les de tres membres i 875 euros per a les de quatre persones o més. A Catalunya un individu que rep la renda bàsica es queda en els 400 €, i a Madrid en 354.

A Bilbao, la renda bàsica és l'estrella d'un ampli i complet ventall d'ajudes socials. Amb una població de 350.000 habitants, 12.000 famílies la reben. D'aquestes, el 26% són immigrants; una xifra elevada, tenint en compte que la gent que ha arribat d'altres països només constitueix el 6,5% de la població de la capital biscaïna. "Amb l'equiparació

Barcelona destina el 7,47% del seu pressupost municipal a polítiques d'inclusió social

En el cas de Barcelona, la partida destinada a polítiques d'inclusió social i drets civils es situa aquest any 2009 en el 7,47% del pressupost municipal global, amb una dotació de 128 milions d'euros. Aquesta àrea, dirigida pel tinent d'alcalde Ricard Gomà, ha pràcticament duplicat el seu pressupost del 2005 al 2009, amb un creixement especial de les assignacions destinades a serveis socials bàsics, acció contra la pobresa i serveis a la gent gran.

de la renda bàsica al salari mínim interprofessional, 2.000 pensionistes bilbaïns que no arribaven a aquesta quantia han passat a rebre la renda. Amb aquesta equiparació i amb el desenvolupament de la Llei de la dependència, augmentarà el nombre de persones que tenen dret a ajudes socials, per tant, també augmentarà el nombre de persones que les reben”, apunta el regidor delegat de l'Àrea d'Acció Social de l'Ajuntament de Bilbao, Ricardo Barkala. Això es tradueix en dues grans prioritats. La primera, decretar la guerra als tramposos: en els últims 10 mesos el consistori de Bilbao ha retirat les ajudes a uns 400 beneficiaris que les rebien, per irregularitats, com ara disposar d'ingressos no declarats.

La segona prioritat, i més ara en temps de crisi, és reforçar les partides destinades a ajudes socials. Els diners de la renda bàsica provenen directament de la Diputació de Biscaia, però les quanties per a altres ajudes —que en són unes quantes— han de sortir dels pressupostos de l'Ajuntament de Bilbao, que des de fa anys destina una part molt important dels seus recursos a les necessitats socials. El consistori va aprovar un pressupost municipal global per al 2009 de 638,5 milions d'euros, dels quals 45,2 milions —el 8,43% del pressupost de la ciutat— corresponen a l'Àrea d'Acció Social. “La nostra àrea és la tercera en recursos, per darrere de les conselleries d'Obres i Serveis i de Seguretat. Com en qualsevol altre ajuntament, la partida destinada a obres i serveis sempre és la més dotada econòmicament i, per tant,

El Museu Guggenheim, una imatge emblemàtica del Bilbao modern.

crec que ocupar el tercer lloc en el pressupost reflecteix clarament l'aposta de Bilbao per l'atenció social”, subratlla Barkala.

Ajudes per a la inserció

Per a aquelles persones que estan en situació o risc d'exclusió social, i

que no poden gaudir de la renda bàsica perquè no compleixen els requisits necessaris, l'ajuntament de la capital biscaïna gestiona —conjuntament amb la Diputació de Biscaia— les ajudes especials per a la inserció. Per als individus que per

A part del que hi aporta la Diputació, el consistori bilbaí destina més de 13 milions d'euros al Servei d'Emergència Social, destinat a garantir sostre, menjar i roba a totes aquelles persones que ho necessitin.

L'ajut per al pagament del lloguer és una de les sol·licituds habituals que rep l'àrea de serveis socials bilbaïna.

edat avançada o per alguna incapacitat no poden ni treballar ni disposen d'altres ingressos per cobrir les despeses bàsiques, hi ha una prestació econòmica periòdica anomenada fons de benestar social. A més, hi ha ajudes puntuals destinades a aquelles persones que han de fer front a alguna despesa específica i no poden assumir-la; són les ajudes d'emergència social, que a Bilbao signifiquen uns 10 milions d'euros a l'any i que en un 70% dels casos es destinen a problemes de la llar, principalment el pagament del lloguer.

A part del que aporta la Diputació, el consistori bilbaí destina més de 13 milions d'euros al Servei d'Emergència Social, destinat a garantir sostre, menjar i roba a totes aquelles persones que ho necessitin. Una de les partides més importants va destinada al Servei d'Ajuda a Domicili (SAD), que con-

sisteix en atendre a la seva llar les persones que ho necessiten, en temes d'higiene i tasques domèstiques, principalment. El 2009 el SAD rebrà 15.697.000 euros. El programa d'allotjament alternatiu

rebrà 2,5 milions; el programa de suport a l'envelliment actiu, 1,1 milions; els serveis de persones majors, 1,3 milions; el programa d'atenció a la família i la inserció de menors, 4,2 milions; l'atenció a col·lectius desfavorits 1 milió... i la llista continua. "No ens considerem líders en polítiques d'ajuda social, però sí pioners en algunes qüestions, com ara les ajudes a persones que quedaven a l'atur i que patien una situació econòmica precària, o l'aplicació de programes d'inserció laboral. També hem innovat possibilitant que persones en risc d'exclusió social s'incorporin a la plantilla de treballadors que porten a terme el servei d'ajudes a domicili", sentència Ricardo Barkala

Q